

Brüssel, 6. juuli 2021
(OR. en)

10160/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0168 (NLE)

ECOFIN 645
CADREFIN 340
UEM 180
FIN 521

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega kiidetakse heaks Itaalia taaste- ja
vastupidavuskavale antud hinnang

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

...

millega kiidetakse heaks Itaalia taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha¹ eriti selle artiklit 20,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 puhangul on olnud häiriv mõju Itaalia majandusele. 2019. aastal oli Itaalia sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta 95,0 % liidu keskmisest. Komisjoni 2021. aasta kevadprognoosi kohaselt vähenes Itaalia reaalne SKP 2020. aastal 8,9 % ja peaks aastatel 2020 ja 2021 kumulatiivselt vähenema 5,0 %. Keskpika perioodi majandustulemusi mõjutavate pikaajaliste tegurite hulka kuuluvad eelkõige noorte suur töötus ja naiste vähenenud osalemine tööturul, tootlikkuse aeglane kasv, ebatõhusus avalikus halduses ja väga suur valitsemissektori võlg.

- (2) 9. juulil 2019 ja 20. juulil 2020 esitas nõukogu Euroopa poolaasta raames Itaaliale soovitusel. Eelkõige soovitas nõukogu Itaaliale nihtuda maksukoormust tööjõult mujale, tõhustada maksudest kõrvalehoidmise vastast võitlust ja rakendada lõplikult varasemad pensionireformid. Samuti soovitas nõukogu Itaaliale suurendada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet ja suutlikkust ning parandada riiklike ja piirkondlike ametiasutuste vahelist koordineerimist. Nõukogu soovitas Itaaliale samuti suurendada pingutusi deklareerimata töö vastu võitlemiseks, tagada, et aktiivne tööturu- ja sotsiaalpoliitika on tulemuslikult integreeritud ning jõuab eelkõige haavatavate rühmade ja noorteni ning et ulatusliku strateegiaga toetatakse naiste tööturul osalemist, muu hulgas juurdepääsuga kvaliteetsetele lapsehoiuteenustele ja pikaajalisele hooldusele. COVID-19 kriisi vastu võitlemiseks soovitati Itaaliale tagada piisav sissetuleku asendamine ja juurdepääs sotsiaalkaitsele ning leevendada kriisi mõju tööhõivele, sealhulgas paindliku töökorralduse ja tööhõive aktiivse toetamise abil. Itaaliale soovitati ka parandada haridustulemusi, tugevdada kaugõpet ja soodustada täiendusõpet, sealhulgas digioskuste valdkonnas. Investeeringutega seotud majanduspoliitikas soovitati Itaaliale keskenduda rohe- ja digipöördele, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi, eelkõige energia puhtale ja tõhusale tootmisele ja kasutamisele, teadusele ja innovatsioonile, keskkonnahoidlikule ühistranspordile, jäätmekäitlusele ja veemajandusele ning paremale digitaristule, et tagada esmatähtsate teenuste pakkumine.

COVID-19 kriisi ajal majanduse toetamiseks soovitati Itaaliale ka rakendada tulemuslikult meetmed reaalmajandusele likviidsuse pakkumiseks, kiirendada investeerimisküpsede avaliku sektori investeerimisprojektide rakendamist ja edendada erainvesteeringuid. Samuti soovitas nõukogu Itaaliale parandada avaliku halduse töö tulemuslikkust ja kohtusüsteemi tõhusust, tugevdada maksejõuetust käsitlevat õigusraamistikku ja tõhustada korruptsioonivastast võitlust. Nõukogu kutsus ka Itaaliat kõrvaldama konkurentsipiiranguid ja parandama valdkondlikke õigusakte. Lisaks soovitati Itaaliale soodustada pankade bilansside restruktureerimist, jätkates viivislaenude hulga vähendamist, ja parandada väiksemate ja novaatorlike ettevõtete pangandussektorivälist rahastamist. Komisjon hindas nende riigipõhiste soovitude rakendamise edusamme taaste- ja vastupidavuskava esitamise ajal ning leiab, et olulisi edusamme on tehtud soovitude alal, mille kohaselt tuleks võtta kõik vajalikud meetmed tulemuslikuks reageerimiseks pandeemiale ning majanduse toetamiseks ja selle taastumise tagamiseks, rakendada tulemuslikult meetmed likviidsuse pakkumiseks reaalmajandusele, muu hulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, novaatorlikele ettevõtjatele ning füüsilisest isikust ettevõtjatele, ja vältida maksetega hilinemist. Olulisi edusamme täheldati ka võitluses maksudest kõrvalehoidmisega, eriti arvete esitamata jätmisega.

- (3) 2. juunil 2021 avaldas komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011¹ artikli 5 alusel Itaalia kohta põhjaliku analüüsi. Komisjon järeldas oma analüüsis, et Itaalias esineb liiga suur makromajanduslik tasakaalustamatus, eelkõige suur valitsemissektori võlg ja tootlikkuse pikaajaline aeglane kasv, millel on piiriülene mõju tööturu ja pangandussektori probleemide kontekstis.
- (4) Euroala majanduspoliitikat käsitlevas nõukogu soovitusel soovitati euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et muu hulgas tagada taastumist toetav poliitiline kurss ning jätkata lähenemise, vastupidavuse ning kestliku ja kaasava majanduskasvu parandamist. Nõukogu soovitusel soovitati euroala liikmesriikidel samuti tugevdada riiklikke institutsioonilisi raamistikke, tagada makromajanduslik finantsstabiilsus, viia lõpule majandus- ja rahaliidu loomine ning tugevdada euro rahvusvahelist rolli.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

- (5) Itaalia esitas 30. aprillil 2021 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikega 1. See esitati pärast konsultatsioone, millesse olid kaasatud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskonna organisatsioonid, noorteorganisatsioonid ja muud asjaomased sidusrühmad kooskõlas riikliku õigusraamistikuga. Taaste- ja vastupidavuskavade edukat rakendamist ja kestvat mõju riigi tasandil ning nende usaldusväärsust Euroopa tasandil toetab riikide vastutus nende taaste- ja vastupidavuskavade eest. Määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt on komisjon hinnanud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas nimetatud määruse V lisas esitatud hindamissuunistega.
- (6) Taaste- ja vastupidavuskavadega tuleks püüda saavutada määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusrahistu (edaspidi „rahastu“) ning nõukogu määrusega (EL) 2020/2094¹ loodud Euroopa Liidu taasterahastu üldesmäärke, et toetada taastumist pärast COVID-19 kriisi. Need kavad peaksid edendama liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, aidates kaasa määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud kuue samba rakendamisele.

¹ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 23.)

- (7) Liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine kujutab endast koordineeritud jõupingutusi reformide ja investeeringute tegemiseks kogu liidus. Koordineeritud ja samaaegse rakendamise ning piiriüleste ja mitut riiki hõlmavate projektide rakendamisega tugevdavad need reformid ja investeeringud üksteist vastastikku ja tekitavad positiivset ülekanduvat mõju kogu liidus. Seetõttu tuleneb umbes kolmandik rahastu mõjust liikmesriikide majanduskasvule ja töökohtade loomisele teistest liikmesriikidest ülekanduvast mõjust.

Tasakaalustatud lahendused, mis aitavad kaasa kuue samba rakendamisele

- (8) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile a ja V lisa kriteeriumile 2.1. sisaldab taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavaid mitmekülgeid ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendusi, mis aitavad asjakohasel moel kaasa kõigi kuue, nimetatud määruse artiklis 3 osutatud samba rakendamisele, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust.

- (9) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab palju investeeringuid ja reforme rohepöörde ülesannete täitmise toetuseks, nagu hoonete energiatõhususe suurendamine, majandustegevuse CO₂ heite vähendamine, kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, veevarude tõhusam kasutamine, ringmajanduse tugevdamine ning elurikkuse säilitamine ja suurendamine. Samuti on taaste- ja vastupidavuskavas seatud eesmärgiks digipöördega seotud ülesannete täitmine oluliste avalike teenuste, nagu kohus, avalikud tööturuteenused, haridus ja tervishoid, digiteerimise ning digitehnoloogia kasutuselevõtu näol kodanike ja ettevõtjate poolt; selleks kasutatakse kombinatsiooni otseinvesteeringutest ja ergutusmeetmetest, nagu Transizione 4.0. Taaste- ja vastupidavuskavas käsitletakse digioskusi mitmesuguste meetmete kaudu, mis on suunatud elanikkonnale üldiselt, avalikule haldusele, haridussüsteemile ja tööturule.

- (10) Taaste- ja vastupidavuskava edendab kõikide ülesannete ja osade raames arukat, kestlikku ja kaasavat majanduskasvu nii füüsilist ja inimkapitali parandavate investeeringute kui ka reformide kaudu, mis peaksid keskpikas ja pikas perspektiivis avaldama mõju tootlikkusele ja konkurentsivõimele. Näiteks taaste- ja vastupidavuskava 1. ülesande kahes esimeses osas on ette nähtud kohtu, konkurentsi, riigihangete, avaliku halduse ning maksustamise ja avaliku sektori kulutuste valdkonna ulatuslikud reformid, mis peaksid kõrvaldama Itaalia majanduse toimimise olulised kitsaskohad, ning märkimisväärsed investeeringud eri majandussektorite digiteerimisse, millel peaks olema positiivne mõju tootlikkusele. Kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe prioriteetidega on 2. ja 3. ülesande osade eesmärk edendada kestlikku majanduskasvu, energiatõhusust ning kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist ambitsioonikate reformide ja investeeringute abil eri valdkondades, nagu vesi, territoriaalne planeerimine, hoonete energiatõhusus, kestlik liikuvus linnades ja kogu riigis, taastuvenergeetika arendamine, elurikkus ja ringmajanduse tugevdamine. 4. ülesande osade eesmärk on lahendada hariduse ning teaduse ja innovatsiooniga seotud probleeme, kombineerides tasakaalustatud viisil nii investeeringuid kui ka reforme.

- (11) Taaste- ja vastupidavuskava peaks suurendama sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust tänu sihtotstarbeliste investeeringute ja reformide rakendamisele, mille eesmärk on parandada kõige haavatavamate ühiskonnarühmade ja riigi vähem arenenud piirkondade olukorda. Lõunapoolsetes piirkondades on kavandatud märkimisväärsed investeeringud füüsilisse kapitali. Nimetatud investeeringud on seotud enamasti transpordi, digilahenduste, jäätmekäitluse ja veemajandusega. Ka hariduse ja oskuste valdkonna meetmed ning kõige haavatavamaid rühmi toetavad meetmed, mis on ette nähtud eelkõige 4. ja 5. ülesande osades ning millel peaks olema oluline positiivne mõju sotsiaalsele ühtekuuluvusele, keskenduvad olulisel määral riigi lõunaosale. 6. ülesande osade eesmärk on lahendada tervishoiuprobleeme, tehes suuri pingutusi tervishoiu digiteerimiseks, esmatasandi tervishoiu tugevdamiseks ning demograafia ja kriisiks valmisolekuga seotud suurenevatele vajadustele reageerimise võime parandamiseks.

Kõigi või suure osa riigipõhistes soovitustes kindlaks tehtud probleemide lahendamine

- (12) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2. peaks taaste- ja vastupidavuskava aitama eeldatavasti tõhusalt lahendada kõik probleemid või suure osa probleemidest (hinne A), mis on kindlaks tehtud Itaaliale esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveaspektides ja määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt esitatud soovitustes, või probleeme, mis on kindlaks tehtud muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.

- (13) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab üksteist vastastikku tugevdavaid ulatuslikke reforme ja investeeringuid, mis aitavad tõhusalt lahendada kõiki või suurt hulka majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme, mida on kirjeldatud Itaaliale 2019. ja 2020. aastal Euroopa poolaasta raames nõukogu esitatud riigipõhistes soovitustes. Eelkõige aitavad taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud reformid ja investeeringud eeldatavasti kaasa riigi rahanduse jätkusuutlikkusele, suurendavad tervishoiu vastupidavust, parandavad aktiivse tööturupoliitika ja sotsiaalpoliitika tulemuslikkust ning haridustulemusi ja täiendusõpet. Samuti suurendab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti rohe- ja digipööret toetavaid investeeringuid eelkõige võrgusektoris, kommunaalteenustesse ning teadusse ja innovatsiooni, et vähendada piirkondlikke erinevusi, suurendada avaliku halduse tulemuslikkust ja kohtusüsteemi tõhusust, parandada ettevõtluskeskkonda ja kõrvaldada konkurentsitõkkeid.

- (14) Eelarve- ja struktuuripoliitika valdkonnas sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid maksukogumise parandamiseks ja maksudest kõrvalehoidmise vastase võitluse tõhustamiseks, samuti meetmeid avaliku sektori kulutuste tõhususe suurendamiseks kulutuste järelevalve raamistiku tugevdamise ja eri valitsemistasandite vaheliste eelarvesuhete reformi lõpuleviimise kaudu. Riigi rahandust aitavad eeldatavasti parandada ka struktuursed meetmed riigihankeraamistiku parandamiseks. Soovitusi reageerida pandeemiale koheste eelarvepoliitika meetmetega võib käsitleda Itaalia taaste- ja vastupidavuskavast väljapoole jäävatena, kuigi Itaalia on üldiselt asjakohaselt ja piisavalt reageerinud vahetule vajadusele toetada majandust 2020. ja 2021. aastal eelarvemeetmetega ja teinud seda kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausliga. Ka Itaaliale esitatud soovitus teha 2020. aastal piisavaid edusamme keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks ei ole enam asjakohane, sest nimetatud eelarveperiood on möödunud ning 2020. aasta märtsis käivitati COVID-19 kriisi tõttu ka stabiilsuse ja kasvu pakti üldine vabastusklausel.
- (15) Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab reformi ja investeeringuid, mille eesmärk on vähendada deklareerimata tööd, ning tegevusi selleks, et parandada haridustulemusi ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist, mis on suurem kui liidus keskmiselt. Samuti sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mille eesmärk on suurendada naiste osalemist tööturul; selleks on ette nähtud kombinatsioon reformidest ja investeeringutest, mis hõlmavad ka lapsehoiuasutuste pakkumise suurendamist. Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab ka meetmeid oskuste, sealhulgas digioskuste suurendamiseks ning noorte ja kõige haavatavamate ühiskonnarühmade võimaluste parandamiseks.

- (16) Taaste- ja vastupidavuskavas on ette nähtud olulised reformid ja investeeringud avaliku halduse tõhususe suurendamiseks, eelkõige riigiteenistuse haldamise parandamiseks ja haldussuutlikkuse tugevdamiseks. Riigiteenistust käsitlevate meetmete keskmes on riigiteenistujate valimise ja värbamise reformimine. Uut süsteemi tuleks kohe katsetada taaste- ja vastupidavuskava juhtimiseks vajalike töötajate valimisel. Reformiga kaasnevad investeeringud ühtse värbamisplatvormi loomisse ning täiendus- ja ümberõppesse ning avaliku halduse karjäärireform. Kavandatud on halduskorra lihtsustamine sihtotstarbeliste seadusandlike toimingute kaudu (nn kiirendatud kord), samuti selliste lubade kaotamine, mis ei ole põhjendatud avaliku huviga. Nimetatud meetmeid täiendavad ja toetavad olulised investeeringud ja reformid avaliku halduse eri valdkondade digiteerimise kiirendamiseks. Reformide kiire rakendamise ja IKT-investeeringu kiire kasutuselevõtu tagamiseks luuakse sihtotstarbeline digitaalsele avalikule haldusele ülemineku amet.

- (17) Mitme tervishoiusektoris tehtava reformi ja investeeringu eesmärk on tagada tervishoiuteenuste vastupidavuse suurendamiseks vajalikud toetavad tingimused, eelkõige seoses kohaliku tervishoiu, kaugmeditsiini ja investeeringutega süsteemi digiteerimisse. Olulised investeeringud koos valdkondlike reformidega on kavandatud rohe- ja digipöörde ning teaduse ja innovatsiooni toetuseks, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi. Need hõlmavad eelkõige meetmeid digitaristu rajamiseks ja uuendamiseks, ringmajanduse arendamiseks ning jäätmekäitluse ja veemajanduse parandamiseks, hoonete energiatõhususe suurendamiseks, taastuvenergia tootmise hoogustamiseks, kestliku transpordi laiendamiseks ja vee-ettevõtjate killustatuse vähendamiseks. Ette on nähtud rida investeeringuid ja reforme teaduse ja innovatsiooni soodustamiseks, eelkõige seoses noorte teadlastega ning avaliku ja erasektori institutsioonide kaasamisega.

- (18) Taaste- ja vastupidavuskavas on ette nähtud ka olulised reformid üldise ettevõtluskeskkonna parandamiseks ning konkurentsitõkete vähendamiseks. 2021. aasta uue iga-aastase konkurentsiseaduse vastuvõtmine vähendab eeldatavasti Itaalias ettevõtte asutamiseks kuluvat aega ning suurendab konkurentsipõhiste menetluste kasutamist kohalike avalike teenuste lepingute sõlmimisel, eelkõige jäätmekäitluse ja transpordi, eriti sadamate, piirkondliku raudteetranspordi ja kohaliku ühistranspordi valdkonnas, ning kontsessioonide andmisel eelkõige maanteed, elektromobiilsuse laadimisjaamade ja hüdroenergia valdkonnas. Energiaspektori õigusaktidega kaotatakse järk-järgult elektrihindade reguleerimine ning nähakse ette kõrvalmeetmed selleks, et toetada energia jaemüügiturgudel konkurentsi suurendamist ja teise põlvkonna nutiarvestite kasutuselevõttu. Riigihanget käsitlevate õigusaktide läbivaatamine hõlmab lepingu avaldamisest selle sõlmimiseni kuluvat aega vähendavaid õigusnorme, riigihankepoliitika koordineerimist, e-riigihanke kasutuselevõttu ning avaliku sektori hankijate kutseliseks muutmist ja ratsionaliseerimist. Seda rakendatakse eeldatavasti eesmärgiga tagada asjakohane tasakaal lihtsustamisest saadava kasu ning korruptsiooni- ja pettusevastaste kontrollide vahel. Taaste- ja vastupidavuskavas on ette nähtud turujärelevalveasutuste koondamine, tootekontrolli digiteerimine ja uute akrediteeritud laborite rajamine. Nimetatud ettevõtluskeskkonna parendused lihtsustavad eeldatavasti ettevõtlust ja parandavad konkurentsi raamtingimusi ning soodustavad tõhusamat ressursijaotust koos sellest tuleneda võiva tootlikkuse suurenemisega.

- (19) Lisaks sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ambitsioonikaid meetmeid tsiviil-, kriminaal- ja halduskohtusüsteemi reformimiseks ja ajakohastamiseks. Taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud investeeringute eesmärk on kohtute digiteerimine, kohtunike ja töötajate koolitamine ning kohtute üldise tõhususe suurendamine; lähiajal tegeletakse organisatsiooniliste teguritega, et korraldatavad reformid saaksid kiiremini tulemusi anda. Nn kohtuameti loomine ja tugevdamine peaks kohtureformi lahutamatu osana toetama kohtunikke, et vähendada praegust kohtuasjade kuhjumist ja menetluste kogukestust osana taastumisstrateegiast, mis aitab tagada reformide ja investeeringute kiire rakendamise ning avaldab positiivset mõju ka korruptsioonivastasele võitlusele ja üldisele ettevõtluskeskkonnale. Nimetatud meetmed parandavad eeldatavasti ka kohtumõistmise kvaliteeti, toetades kohtunikke tavapärase uurimises, õiguslikes uurimistegevuses, aktide eelnõude koostamises ja toimikute korrastamises ning võimaldades sel moel kohtunikel keerulisematele ülesannetele keskenduda.
- (20) Eespool nimetatud probleemide lahendamiseks aitab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti kaasa ka Itaalias esineva määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt 2019. ja 2020. aastaks tehtud soovitud määratletud makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimisele, eelkõige seoses valitsemissektori suure võlaga ja tootlikkuse pikaajalise aeglase kasvuga suure töötuse ja endiselt suure, ehkki väheneva viivislaenude hulga olukorras.

Majanduskasvu potentsiaali, töökohtade loomise ning majanduslikku, sotsiaalse ja institutsionaalse vastupanuvõime toetamine

- (21) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile c ja V lisa kriteeriumile 2.3. aitab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti mõjusalt (hinne A) tugevdada Itaalia majanduse kasvupotentsiaali, luua uusi töökohti, suurendada majanduse, sotsiaalvaldkonna ja institutsionaalset vastupidavust, mis aitab kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele, sealhulgas laste- ja noortepoliitika edendamise abil, ning leevendada COVID-19 kriisi majandus- ja sotsiaalmõju ning suurendada sellega liidus majanduslikku, sotsiaalseid ja territoriaalseid ühtekuuluvust ja lähenemist.

- (22) Komisjoni talituste simulatsioonid koos ülejäänud Euroopa Liidu taasterahastu meetmetega näitavad, et taaste- ja vastupidavuskava abil on võimalik suurendada Itaalia SKPd 2026. aastaks 2,5 %, arvestamata struktuurireformide võimalikku positiivset mõju, mis võib olla nimetamisväärne. Lühiajalises perspektiivis domineerib suuremate avaliku sektori investeeringute mõju nõudlusele, kuid prognoosi kohaselt suurendab investeeringute suurenemine avaliku sektori kapitali, millel on keskpikas perspektiivis positiivne mõju potentsiaalsele ja tegelikule SKP-le. Taaste- ja vastupidavuskava aitab eeldatavasti kaasa territoriaalse ühtekuuluvuse toetamisele. Taaste- ja vastupidavuskava kohaselt eraldatakse vähemalt 40 % investeeringutest kindla territoriaalse suunitlusega lõunapoolsetele piirkondadele. Taaste- ja vastupidavuskava vähendab eeldatavasti taristu ebavõrdsust ning suurendab vähem arenenud piirkondade tootlikkust ja konkurentsivõimet; selleks investeeritakse erimajandustsoonides lairibaühendusse, kiirraudteesse ja piirkondlikesse liinidesse, jäätmekäitlusse, veemajandusse, sadamatesse ja kliendiliinidesse. Lõunapoolsetele ja sisepiirkondadele pööratakse eritähelepanu ka sekkumiste puhul, mille eesmärk on linnapiirkondade taaselustamine ning kõige haavatavamate elanikkonnarühmade tingimuste parandamine. Taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud reformid, eelkõige avaliku halduse reform, ning kohalike omavalitsuste haldussuutlikkust parandavad meetmed aitavad eeldatavasti parandada nimetatud piirkondade avaliku halduse tulemuslikkust.

- (23) Taaste- ja vastupidavuskava eri osades on ette nähtud mitmesugused olulised investeeringud ebavõrdsuse ja sotsiaalse haavatavuse vähendamiseks; ka nendes osades pööratakse eritähelepanu riigi lõunaosale. Käsitletud on paljusid olulisi valdkondi, nagu sotsiaaleluruumide pakkumise suurendamine, sotsiaalteenuste kättesaadavamaks tegemine eelkõige puuetega inimestele ja kõrvalabi vajavatele eakatele, koduhooldusteenuste laiendamine ja ebasoodsas olukorras olevate kogukondade toetamine linnade taaselustamise kavade kaudu. Nimetatud sekkumistega kaasnevad teatavaid sotsiaalteenuseid lihtsamini juurdepääsetavaks muutvad reformid, nagu puuetega inimeste raamõigusakt ning kaugmeditsiini ja lähivõrgustiku laiendamisega seotud reform. Need meetmed, nagu ka muudes osades ette nähtud meetmed näiteks tööhõive, hariduse ja tervishoiu valdkonnas, hõlmavad mitut Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtet.

- (24) Taaste- ja vastupidavuskavas käsitletakse ka noorte- ja lastepoliitikat mitme meetme kaudu, nagu lasteaedade ja lapsehoiuteenuste kvaliteedi parandamine ja mahu suurendamine; see on valdkond, milles Itaalia on liidu keskmisega võrreldes maha jäänud. Taaste- ja vastupidavuskavas on seatud ka eesmärk soodustada kolmanda taseme hariduses osalemist, eriti loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduse ja matemaatika erialadel, ning luua kõrgkoolide võrgustik, mis pakub lühiajalisi kraadiõppekursusi. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitut meetet Itaalia teadusvõimekuse parandamiseks, eelkõige kõrgetasemeliste teadlaste ja juhtide liikuvust hõlbustavat reformi, vahendite haldamise lihtsustamist ja teadlaskarjääri reformi. Taaste- ja vastupidavuskava toetab eeldatavasti ka digitehnoloogia kasutuselevõttu põhi- ja keskharidussüsteemis; see hõlmab digivahendite kasutamist tunnis, õppematerjalide digiteerimist ning haridustehnoloogia, näiteks programmeeritavate robotitega sisustatud laborite loomist. Samuti on kavas ette nähtud meetmed noorte tööalase konkurentsivõime parandamiseks ning töökohtade loomise toetamiseks digi- ja rohepöörde kontekstis. Lisaks parandavad haridussüsteemi ja aktiivse tööturupoliitika reformid eeldatavasti raamtingimusi ning aitavad nimetatud investeeringutest kasu saada.

- (25) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab inimkapitali parandavaid ning kogu riigis võrdseid haridusvõimalusi edendavaid investeeringuid ja reforme, mis aitavad eeldatavasti vähendada ebavõrdsust ja piirkondlikke erinevusi koolitustaristu ja haridustulemuste valdkonnas. Lõunapoolsed piirkonnad saavad eeldatavasti olulist kasu kavandatud investeeringutest spordirajatistesse, lasteaedadesse ja üliõpilaselamutesse ning ülikoolistipendiumide arvu suurendamisest, samuti sihtotstarbelistest projektidest haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamiseks ja haavatavate õpilaste haridustulemuste parandamiseks. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate meetmete eesmärk on ka tugevdada pädevusi ja oskusi kesk- ja kolmanda taseme hariduses, parandada sotsiaalteenuseid sisealadel, kiirendada organiseeritud kuritegevuselt konfiskeeritud varade rehabiliteerimist ja tugevdada kohalikku tervishoidu.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

- (26) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.4. tagatakse Itaalia taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide rakendamise meede (hinne A) ei kahjusta oluliselt keskkonnameesmärkide saavutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852¹ artikli 17 tähenduses (olulise kahju ärahoidmise põhimõtte); nimetatud eesmärgid on kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse, ringmajandus, saastuse vältimine ja tõrje ning elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine. Nimetatud põhimõttele vastavust hinnates järgis Itaalia tehnilisi suuniseid, mis on esitatud komisjoni teatises „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu puhul“² ning võttis kohustuse vajaduse korral rakendada asjakohastes eesmärkides ja sihtides sätestatud erimeetmeid, et vältida olulist kahjustamist.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

² ELT C 58, 18.2.2021, lk 1.

- (27) Taaste- ja vastupidavuskava mõne meetme olemus on nõudnud eritähelepanu tagamiseks, et need ei kahjustaks oluliselt. Ette tuleks näha eesmärgid, mis käsitlevad investeeringuid renoveerimisse, biometaan, vesinikku, niisutamisse ja kliendiliinidesse. Renoveerimisel tekkivaid jäätmeid tuleks käidelda kooskõlas ringmajanduse põhimõtetega. Kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ ei hõlma jäätmekäitlusalased meetmed investeeringuid põletamisse ega mehaanilis-bioloogilisse töötlemisse. Sõidukipargi ja masinate asendamise meetmete puhul on tagatud, et rahastamiskõlblikud oleksid üksnes keskkonnasõbralikud sõidukid. Sõidukites kasutatav biometaan on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001¹ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta. Samuti on ette nähtud eraldi kaitsemeetmed seoses elurikkuse kaitsega.

Rohepöörde, sealhulgas elurikkuse toetamine

- (28) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5. sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 37,5 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest arvutatuna vastavalt määruse (EL) 2021/24 VI lisas esitatud metoodikale. Kooskõlas nimetatud määruse artikliga 17 lähtub taaste- ja vastupidavuskava 2030. aasta riiklikusse energia- ja kliimakavasse lisatud teabest.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

- (29) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab arvukalt nii investeeringuid kui ka reforme rohepöörde ülesannete täitmiseks ning on üldiselt hästi kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe prioriteetide ja selle 2030. aasta kliimaeesmärgi kavaga ning eesmärgiga muuta Euroopa aastaks 2050 kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimeliseks ühiskonnaks. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab hoonete energiatõhusaks renoveerimise meetmeid, eelkõige eluasemekulude maksubaasist mahaarvamise (Superbonus) näol, ent selles on ette nähtud ka otseinvesteeringud omavalitsusasutuste, koolide, kohtuhoonete, hotellide, muuseumide, kinode ja teatrite energiatõhususe parandamiseks. Lisaks on taaste- ja vastupidavuskavas seatud eesmärk suurendada konkurentsi elektri- ja gaasiturul ning edendada taastuvate energiaallikate kasutamist. Nimetatud meetmed hõlmavad investeeringuid selleks, et toetada taastuvate energiaallikate kasutamist energiakogukondade ja koos tegutsevate oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbijate poolt ning arendada avamereenergeetikat ja nutivõrke.

- (30) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab reforme, mis lihtsustavad taastuenergia tootmiseks loa saamist ja muudavad hüdroenergia kontsessioonide andmise korda. Taaste- ja vastupidavuskavas on käsitletud transpordi kasvuhoonegaaside heite vähendamist ning nähtud ette olulised investeeringud kestlikku linnaliikuvusse, sealhulgas elektromobiilsusse, ja raudteetaristu edendamisse, et toetada transpordiliikidevahelise jaotuse muutmist ning vähendada kasvuhoonegaaside heidet lennu- ja meretranspordis ning põllumajanduses. Taaste- ja vastupidavuskava toetab ka Itaalia jõupingutusi kliimamuutustega kohanemiseks, samuti vastupidavust maavärinate suhtes ja taristu kvaliteeti. Taaste- ja vastupidavuskava aitab eeldatavasti lahendada praegusi probleeme jäätmekäitluses, edendada ringmajandust, parandada veemajandust ja reoveekäitlust ning täiustada elurikkuse kaitset. Selleks on kavas ette nähtud sellised meetmed nagu uue ringmajandusstrateegia vastuvõtmine, jäätmekäitlusrajatiste ajakohastamine ja uute loomine, veetaristu täiustamine varustuse parandamiseks ja veekadude vähendamiseks ning rida meetmeid taasmetsastamiseks ning looduslike alade ja merepõhja ja mereelupaikade taastamiseks.

Digipöörde toetamine

- (31) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6. sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) tõhusalt kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 25,1 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvutatud kooskõlas määruse (EL) 2021/24 VII lisas esitatud metoodikaga.

- (32) Digipöördele kaasa aitavaid meetmeid sisaldab kokku 12 osa ning nende lähenemisviis on laiahaardeline ja läbiv. Olulised investeeringud on kavandatud ettevõtete digiteerimise valdkonnas, sealhulgas keskendutakse maksusoodustustele nutikamate tootmissüsteemide kasutuselevõtuks (Transizione 4.0). Samuti on taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud teadus- ja innovatsioonikoostöö võrgustike ning ülikoolide, uurimisinstituutide ja ettevõtete vahelise tehnoloogiasiirde toetamine. Investeering ülikoolide lairibavõrkude lõpuleviimise ja 5G-ühenduvusse aitab eeldatavasti kaasa Euroopa 2030. aasta digieesmärkide täitmisele ning nende kiire rakendamine toob olulist kasu kogu majandusele ja ühiskonnale.
- (33) Olulisi investeeringuid on suunatud ka avaliku halduse digiteerimisse; ette on nähtud meetmed üldise avaliku halduse, tervishoiu ja hariduse jaoks. Nende meetmete tulemuslik rakendamine aitab rajada tulevikukindla digitaristu, tugevdada küberturvalisust ja muuta avaliku halduse tõhusamaks ja vastupidavamaks ning kodanikele lähemalseisvaks. Taaste- ja vastupidavuskavas on ette nähtud ka meetmed, mis täiendavad riiklikke investeeringuid kohtu digiteerimisse.

- (34) Digipööre seab Itaalia ette märkimisväärselt keerulised ülesanded, sest riigis on olulisi puudusi nii alg- kui ka kõrgema taseme digioskustes ning need kajastuvad ka tootmissüsteemi väheses digiteerituses. Taaste- ja vastupidavuskavas taotletakse nende ülesannete täitmist investeeringute kaudu, mis on suunatud üldelanikkonna ning suuremas digitaalse tõrjutuse ohus inimeste, õpetajate, ametnike ja töötajate oskuste vajadusele. Kõrgema taseme digioskuste edendamist on käsitletud osana ulatuslikumatest meetmetest, mis aitavad parandada tehniliste ja erialaste digioskuste kättesaadavust.

Püsiv mõju

- (35) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile g ja V lisa kriteeriumile 2.7. on taaste- ja vastupidavuskaval Itaaliale eeldatavasti suures ulatuses (hinne A) püsiv mõju.

- (36) Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab võtmetähtsusega reforme, mis toetavad Itaalia pikaajaliste probleemide lahendamist ja millel on potentsiaali Itaalia majanduse konkurentsivõimet struktuurselt parandada. Eelkõige peaks kavandatud avaliku halduse reform täiendama 2014. aastal algatatud terviklikku reformi ja selle lõpule viima. Uute meetmete täielik, kiire ja nõuetekohane rakendamine peaks suurendama halduse tulemuslikkust. Koos kavandatud kohtureformiga, mille eesmärk on järsult vähendada kohtuasjade kuhjumist nii tsiviil- kui ka kriminaalkohtumenetlustes ning vähendada kohtuasjade kuhjumist halduskohtumenetlustes, parandab see eeldatavasti märkimisväärselt majanduse toimimist. Lisaks hõlmab taaste- ja vastupidavuskava ambitsioonikaid reforme ettevõtluskeskkonnast takistuste kõrvaldamiseks ning teatavate majandussektorite läbipaistvamaks ja konkurentsile avatumaks muutmiseks. Valdcondlikud reformid näiteks energia- ja veesektoris kõrvaldavad suurte tõkete kaudu samuti olulisi nõrkusi ning neil on eeldatavasti püsiv positiivne mõju majanduskasvule ja tootlikkusele. Nimetatud reformid suurendavad eeldatavasti Itaalia majanduse eri sektorites kavandatud mitmekülgetest investeeringutest saadavat kasu; need investeeringud parandavad eeldatavasti füüsilist taristut kogu riigis, tugevdavad inimkapitali ning kiirendavad rohe- ja digipööret.

- (37) Taaste- ja vastupidavuskava püsivat mõju saab täiendada ka taaste- ja vastupidavuskava ning muude programmide, sealhulgas ühtekuuluvusfondidest rahastatavate programmide koostöine abil, eelkõige sügavalt juurdunud territoriaalsete probleemide sisulise lahendamise ning tasakaalustatud arengu edendamisega..

Seire ja rakendamine

- (38) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile h ja V lisa kriteeriumile 2.8. on taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kord piisav (hinne A), et tagada taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas kavandatud ajakava, eesmärkide ja sihtide ning nendega seotud näitajate tõhus seire ja rakendamine.

- (39) Taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks ja seireks on kavandatud mitmetasandiline juhtimissüsteem. See koosneb järgmistest osadest: poliitilisel tasandil riigikantselei juures asuv juhtkomitee; sotsiaaldialoogi tasandil nõuandev organ, kuhu kuuluvad asjakohased sidusrühmad; tehnilisel tasandil riigikantselei juures asuv sekretariaat, mis toetab juhtkomitee ja nõuandva organi tööd, majandus- ja rahandusministeeriumi juures asuv keskne koordineerimis- ja seiretiiksus ning tehnilised koordineerimisüksused, mis määratakse üksikmeetmete eest vastutavate kesksete ametiasutuste tasandil. Juhtimismudel näeb ette ka sisekontrollisüsteemide rakendamiseks sõltumatu auditeerimisorgani loomise. Taaste- ja vastupidavuskava meetmete rakendamise eest vastutavad kesksed ja kohalikud ametiasutused vastavalt asjakohastele pädevustele. Juhtimismodelis on ette nähtud selge ülesannete jaotus taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks, edusammude seireks ja aruandluseks. Täpsemalt on ülesanded ja volitused sätestatud 31. mai 2021. aasta dekreet-seaduses nr 77, mis toetab asjakohastele organitele volituste andmist. Selle mudeli eesmärk on luua koostoime ja tagada koordineerimine rahastu ja muude liidu programmide vahel, mis võib parandada liidu rahaliste vahendite kasutamist Itaalias. Õigusaktidega (9. juuni 2021. aasta dekreet-seadus nr 80 ja 31. mai 2021. aasta dekreet-seadus nr 77) on ette nähtud haldussuutlikkuse tugevdamine, sealhulgas lisatöötajate ning ametiasutustele tehnilise toe andmise näol, samuti haldusmenetluste lihtsustamine, et tagada taaste- ja vastupidavuskava meetmete õigeaegne ja tulemuslik rakendamine. Lisaks on 31. mai 2021. aasta dekreet-seadusega nr 77 ette nähtud sihtotstarbelised mehhanismid rakendamisel tekkivate probleemide lahendamiseks. Itaalia kava eesmärgid ja sihid on selged ja realistlikud ning kajastavad piisavalt hästi taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud investeeringuid ja reforme. Näitajad on asjakohased, vastuvõetavad ja piisavalt usaldusväärsed.

- (40) Liikmesriigid peaksid tagama, et taaste- ja vastupidavusrahastu kaudu antavast rahalisest toetusest teavitatakse ja et see märgitakse ära kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 34. Selleks et aidata liikmesriikidel taaste- ja vastupidavuskava rakendada, võib taotleda tehnilist abi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/240¹ loodud tehnilise toe instrumendist..

Kulud

- (41) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9. on taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused kava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

- (42) Itaalia on esitanud hinnangulise kulu kõikide taaste- ja vastupidavuskava meetmete puhul, millega kaasneb kulu. Enamiku taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud meetmete puhul on hinnangulise kulu leidmiseks kasutatud metoodika ja eeldused üldiselt selged ja põhjendatud ning põhinevad sageli varasematel samalaadsetel projektidel või asjakohastel toetavatel uuringutel. Mõne meetme puhul on siiski hinnangulise kulu leidmisel kasutatud metoodika ja aluste olulised üksikasjad puudu või ebatäielikud ning seetõttu ei saa kuluproгноosidele täiesti positiivset hinnangut anda. Taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta esitatud põhjendused on seega mõõdukalt mõistlikud ja põhjendatud. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

- (43) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10. on taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kord ning käesolevas otsuses sisalduvad täiendavad meetmed piisavad (hinne A), et tagada nimetatud määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, pettuste, kelmuste ja huvide konflikti ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine, ning peaksid eeldatavasti tulemuslikult vältima topeltrahastamist nimetatud määruse alusel ja muudest liidu programmidest. See ei piira muude õigusaktide ja vahendite kasutamist, millega edendatakse liidu õiguse järgimist ja tagatakse selle täitmine, sealhulgas korruptsiooni, pettuste, kelmuste ja huvide konflikti ärahoidmiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning liidu eelarve kaitsmiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092¹.
- (44) Taaste- ja vastupidavuskavaga ette nähtud sisekontrollisüsteemi ja -korra ülesehitus on hinnangu kohaselt piisavalt usaldusväärne ning asjakohaseid üksusi on selgelt kirjeldatud. Taaste- ja vastupidavuskavas on määratud selged osalised (organid/üksused) ning kirjeldatud nende rolle ja vastutusalasid sisekontrolliülesannete täitmisel. Majandus- ja rahandusministeeriumile on tehtud ülesandeks üldine koordineerimine ning ministeeriumis on loodud sõltumatu auditeerimisorgan, mille volitused on sätestatud 31. mai 2021. aasta dekreet-seaduses nr 77. Haldussuutlikkuse suurendamiseks on ette nähtud ajutiste töötajate värbamine.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 1).

- (45) Kontrollisüsteemide ja muu asjakohase korralduse jaoks, sealhulgas lõplike vahendite saajate kohta andmete kogumiseks ja kättesaadavaks tegemiseks, on ette nähtud ühtse IT-süsteemi (ReGiS) rakendamine alates 2022. aasta keskpaigast ning enne seda infotehnoloogiliste üleminekulahenduste kasutamine, tuginedes olemasolevatele andmetöötlusvahenditele, mis tuleks kohandada sellele otstarbele vastavaks. Määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punktis d ette nähtud andmete kogumisel tuginetakse teabele, mis saadakse riiklikest andmebaasidest, sealhulgas näiteks andmebaasidest, mis põhinevad hangete tunnuskoodidel (CIG). Auditeerimisorgan peaks kontrollima määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punktis d osutatud andmete kogumist ja nende juurdepääsu tagamist infotehnoloogiliste üleminekulahenduste raames. See kohustus ja auditeerimisorgani aruanne selle täitmise kohta on lisatud eesmärgina käesoleva otsuse lisasse. Nimetatud korda hinnatakse piisavaks, et tagada taaste- ja vastupidavusrahastu raames eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, pettuste ja huvide konflikti ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine ning vältida topeltrahastamist taaste- ja vastupidavusrahastust ja muudest liidu programmidest.

- (46) Sisekontrolli ning andmete kogumise korra ja aruandlussüsteemi nõuetekohane toimimine ja üleminek ühtsele süsteemile (ReGiS) on otsustava tähtsusega sihtide ja eesmärkide saavutamise kohta aruandmiseks ja maksetaotluste tegemiseks. Infotehnoloogilised üleminekulahendused, uue IT-keskkonna (ReGiS) arendamise edenemine ning tegelik üleminek sellele repositooriumile väärivad auditeerimisorgani eraldi IT auditit, milles käsitletakse ReGiSi võimet taaste- ja vastupidavuskavas kirjeldatud funktsioone täita ning eelkõige andmeterviklust ja kontrollijälje säilitamist. Üleminekusüsteemi kohta peaks auditeerimisorgan esitama koos esimese maksetaotlusega auditaruande, milles kinnitatakse repositooriumi funktsioone.
- (47) Pettuste, korruptsiooni ja huvide konfliktide ärahoidmise, avastamise ja kõrvaldamise valdkonnas on taaste- ja vastupidavuskava rakendamise raames ette nähtud olemasolevate sätete tugevdamine. Lisaks Guardia di Finanza, korruptsioonivastase võitluse ameti (ANAC) ja Itaalia kontrollikoja rollile on osutatud ka unikaalse projektikoodi ja ARACHNE kasutamisele muu hulgas selleks, et vältida topeltrahastamise riski.

Taaste- ja vastupidavuskava sidusus

- (48) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile k ja V lisa kriteeriumile 2.11. sisaldab taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) meetmeid, millega tagatakse reformide ja avaliku sektori investeerimisprojektide rakendamisel sidus tegevus.

- (49) Itaalia taaste- ja vastupidavuskavas on esitatud läbiv strateegiline ja kooskõlaline visioon ning seda iseloomustab osade ja eri meetmete üldine sidusus. Kõikide osade reformid ja investeeringud on omavahel kooskõlas ja üksteist vastastikku toetavad ning ka osad on olulisel määral üksteist vastastikku täiendavad. Näiteks on spetsiaalselt rohe- ja ökoloogilisele üleminekule pühendatud osade kõrval veel mitmes taaste- ja vastupidavuskava osas ette nähtud meetmed energiatõhususe edendamiseks või tagamiseks, et ei tekiks negatiivset mõju elektritarbimisele. Veel ühe näitena on kõikides osades, olenemata nende konkreetsest käsitusvaldkonnast, seatud prioriteediks noored, sooteema ja territoriaalne ühtekuuluvus. Samas osas kavandatud meetmed ei ole üksteisega vastuolus ega kahjusta üksteist ning eri osade vahel ei ole leitud ühtegi vastuolu.

- (50) Itaalia taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mis aitavad eeldatavasti lahendada riigi probleeme soolise võrdõiguslikkuse ja kõigile võrdsete võimaluste tagamise valdkonnas. Need hõlmavad eelkõige soolise võrdõiguslikkuse probleeme lahendavaid meetmeid, nagu naiste ettevõtluse toetamine või soolise võrdõiguslikkuse riikliku sertifitseerimissüsteemi loomine. Erimeetmed on ette nähtud ka noorematele inimestele võrdsete võimaluste loomise toetuseks, sealhulgas meetmed, mille eesmärk on suurendada loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduse ja matemaatika erialadele õppima asumist ning digi- ja innovatsioonioskusi, pöörates erilist tähelepanu soolisele võrdõiguslikkusele ja kõigi jaoks võrdsete võimaluste tagamisele. Kogukonna- ja kodupõhiste sotsiaal- ja terviseteenuste parandamise meetmed, nagu uuenduslikud eluasemelahendused ja vahendid, edendavad puudega ja eakate inimeste iseseisvat elamist. Taaste- ja vastupidavuskavas on selgitatud, kuidas selle eri osad aitavad eeldatavasti kas otse või kaudselt vähendada ebavõrdsust ja edendada võrdseid võimalusi, eelkõige naistele ja noorematele inimestele. Taaste- ja vastupidavuskavas jääb siiski ebaselgeks eeldatav panus üksikute rühmade puhul, nagu rahvus- või rassivähemuste hulka kuuluvad inimesed. Taaste- ja vastupidavuskava konkreetse rakendamise hoolikas seire on oluline eelkõige juhtudel, kus kavandatav panus on üksnes kaudne tagamaks, et taaste- ja vastupidavuskava eeldatavad tulemused saavutataks ning et see moodustaks osa terviklikust strateegiast, olles koostoimes riigi võrdsuspoliitika meetmetega, nagu soolise võrdõiguslikkuse riiklik strateegia aastateks 2021–2026.

Julgeolekualane enesehindamine

- (51) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 4 punktile g sisaldab taaste- ja vastupidavuskava julgeolekualast enesehindamist investeeringute puhul, mis on seotud avaliku halduse jaoks ette nähtud pilveteenuste ja -taristuga. Seoses eelkõige 5G kasutuselevõttu hõlmavate ühendatust käsitlevate meetmetega kinnitas Itaalia, et korraldab sellise hindamise hilisemas etapis, võttes arvesse ühendatuse stsenaariume, mis kooruvad kaardistamise ja avaliku konsultatsiooni tulemusena. Itaalia teatas, et analüüsib riskistsenaariume ning rakendab meetmeid võimalike julgeolekuohtude vältimiseks või maandamiseks.

Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid

- (52) Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab investeeringuid üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) koridoridesse ning piiriülest raudteeühendust Itaalia ja Austria vahel, milleks viiakse lõpule Bolzano ümbersõit Verona-Brenneri liinil, mis on Itaalia ning Põhja- ja Ida-Euroopa vahelise reisijate ja kaubaliikluse oluline sõlm. Lisaks peaks Euroopa raudteetranspordi juhtimissüsteemi arendamine vähemalt 3 400 km-l võimaldama koostalitlust teiste liikmesriikide raudteesüsteemidega. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mis toetavad optiliste kiudude põhiste ja 5G-põhiste tehnoloogiate kasutuselevõttu Euroopa 5G-koridorides. Taaste- ja vastupidavuskavas on ette nähtud ka rahastada Itaalia ettevõtete osalemist heakskiidetud ja võimalikes üleeuroopalist huvi pakkuvates tähtsates projektides ning teadus- ja arenduspartnerlustes ning samuti tugevdada Euroopa digitaalse innovatsiooni keskuste võrgustikku, et jagada teadmisi ja kogemusi teiste liikmesriikidega.

- (53) Taaste- ja vastupidavuskava teemal konsulteeriti ja suheldi mitmesuguste sidusrühmadega, sealhulgas piirkondlike ja kohalike omavalitsuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide, sotsiaalpartnerite ja akadeemilise kogukonna esindajate ning poliitikaekspertidega. Pärast seda, kui Itaalia parlament oli esitanud oma arvamuse strateegiliste suuniste kohta, mille valitsus oli taaste- ja vastupidavuskava koostamiseks esitanud, võttis valitsus 12. jaanuaril 2021 vastu taaste- ja vastupidavuskava esimese versiooni. Pärast valitsuse vahetumist 2021. aasta veebruaris jätkus taaste- ja vastupidavuskava eelnõu läbivaatamine ja asjakohaste sidusrühmadega konsulteerimine. Saadikutekoda ja senat korraldasid rea arutelusid mitmesuguste sidusrühmadega, nagu piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused, sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja institutsioonid, ning kiitsid heaks neid käsitlevad spetsiaalsed aruanded koos resolutsioonidega, mis suunasid selle põhjal taaste- ja vastupidavuskava lõplikku valmimist. Lisaks pidas valitsus ise riigi ja piirkondade konverentsi raames dialoogi piirkondlike ja kohalike omavalitsustega. Selle protsessi tulemusena esitati parlamendile läbivaadatud taaste- ja vastupidavuskava ning parlament kiitis heaks selle üleandmise komisjonile.
- (54) Selleks et tagada konsultatsioonid taaste- ja vastupidavuskava rakendamise ajal on Itaalia taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud regulaarse dialoogi jätkamine eri ametiasutustega, mis osalevad taaste- ja vastupidavuskava rakendamises, ja sidusrühmadega. Selleks luuakse juhtimismudeli kohaselt nõuandev organ, milles osalevad majandus- ja sotsiaalpartnerid. Selleks et tagada asjakohaste osaliste isevastutus, on oluline kõikide asjaomaste kohalike omavalitsuste ja sidusrühmade, sealhulgas sotsiaalpartnerite kaasamine kavas sisalduvate investeeringute ja reformide rakendamise vältel.

Positiivne hinnang

- (55) Kui komisjon on andnud Itaalia taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, tuleks vastavalt nimetatud määruse artikli 20 lõikele 2 ja selle V lisale sätestada käesolevas otsuses taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks liidu tagastamatu rahalise ja laenutoetusena eraldatud summa.

Rahaline toetus

- (56) Itaalia taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 191 499 177 889 eurot. Kuna taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele ning selle hinnanguline kogukulu on Itaalia jaoks ette nähtud maksimaalsest rahalisest toetusest suurem, peaks Itaaliale taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatav rahaline toetus olema võrdne Itaalia jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusummaga.

- (57) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 ajakohastatakse Itaalia maksimaalse rahalise toetuse arvutust 30. juuniks 2022. Vastavalt nimetatud määruse artikli 23 lõikele 1 peaks Itaalia jaoks ette nähtud summa, mis ei ületa nimetatud määruse artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud maksimaalset rahalist toetust, olema võimalik siduda juriidiliste kohustustega 31. detsembriks 2022. Vajaduse korral peaks nõukogu pärast maksimaalse rahalise toetuse ajakohastamist muutma komisjoni ettepaneku põhjal põhjendamatut viivitust kaesolevat otsust, et lisada sellesse ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on arvutatud kooskõlas nimetatud määruse artikli 11 lõikega 2.
- (58) Lisaks on Itaalia täiendavate reformide ja investeeringute toetamiseks taotlenud laenutoetust. Itaalia taotletud laenu maksimaalne maht on 6,8 % tema 2019. aasta kogurahvatulust jooksevhindades. Taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa on suurem kui Itaalia jaoks eraldatud rahalise toetuse ja taotletud laenutoetuse kogusumma.
- (59) Antavat toetust rahastatakse laenust, mille komisjon võtab liidu nimel nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053¹ artikli 5 alusel. Toetust tuleks maksta osamaksetena, kui Itaalia on rahuldavalt täitnud taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud asjaomased eesmärgid ja sihid.

¹ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

- (60) Itaalia on taotlenud eelmakset, mis moodustab 13 % rahalisest toetusest ja 13 % laenust. See summa tuleks teha Itaaliale kättesaadavaks määruse (EL) 2021/241 artikli 23 lõike 1 kohase lepingu (edaspidi „rahastamisleping“) ja nimetatud määruse artikli 15 lõike 2 kohase laenulepingu (edaspidi „laenuleping“) jõustumise korral ja nendega kooskõlas.
- (61) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada selliste menetluste tulemust, mis on seotud liidu vahendite eraldamisega muudest liidu programmidest kui rahastu, ega selliseid menetlusi, mis on seotud siseturu toimimise moonutamisega ja mis võidakse alata eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Itaalia taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava kohased reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid ning laenu maksmisega seotud täiendavad eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamise seotud asjakohased näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Rahaline toetus

1. Liit teeb Itaaliale tagastamatu toetusena kättesaadavaks rahalise toetuse summas 68 880 513 747 eurot¹. 47 925 096 762 eurot on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikes 2 sätestatud ajakohastamise tulemusel nähakse Itaalia jaoks ette ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on 68 880 513 747 eurot või rohkem, on alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega lisaks 20 955 416 985 eurot. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikes 2 sätestatud ajakohastamise tulemusel nähakse Itaalia jaoks ette ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on väiksem kui 68 880 513 747 eurot, on ajakohastatud maksimaalse rahalise toetuse ja 47 925 096 762 euro suuruse summa vahe võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõikes 8 sätestatud menetlusele.

¹ See summa vastab rahalisele toetusele, millest on maha arvatud Itaalia proportsionaalne osa määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud kuludest ja mis on arvatatud vastavalt nimetatud määruse artiklis 11 sätestatud meetodile.

2. Komisjon teeb liidu rahalise toetuse Itaaliale kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale. Eelmaksena tehakse kättesaadavaks 8 954 466 787 eurot, mis moodustab 13 % rahalisest toetusest. Komisjon võib eelmaksed ja osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.
3. Eelmaksed tehakse rahastamislepingu jõustumise korral ja sellega kooskõlas. Eelmaksed tasaarvestatakse, arvates need proportsionaalselt maha osamaksetest.
4. Osamaksete tegemine vastavalt rahastamislepingule sõltub kättesaadavatest rahalistest vahenditest ja komisjoni otsusest, mis tehakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 24 selle kohta, et Itaalia on rahuldavalt täitnud taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud asjakohased eesmärgid ja sihid. Toetuse väljamaksmiseks peavab Itaalia täitma eesmärgid ja sihid hiljemalt 31. augustil 2026, tingimusel et lõikes 1 osutatud juriidilised kohustused jõustuvad.

Artikkel 3
Laenutoetus

1. Liit teeb Itaaliale kättesaadavaks laenu maksimumsummas 122 601 810 400 eurot.
2. Komisjon teeb laenutoetuse Itaaliale kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale. Eelmaksena tehakse kättesaadavaks 15 938 235 352 eurot, mis moodustab 13 % laenust. Komisjon võib eelmaksed ja osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.
3. Eelmaksed tehakse laenulepingu jõustumise korral ja sellega kooskõlas. Eelmaksed tasaarvestatakse, arvates need proportsionaalselt maha osamaksetest.
4. Osamaksete tegemine vastavalt laenulepingule sõltub kättesaadavatest rahalistest vahenditest ja komisjoni otsusest, mis tehakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 24 selle kohta, et Itaalia on rahuldavalt täitnud laenuga hõlmatud ning taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud täiendavad eesmärgid ja sihid. Laenu väljamaksmiseks peab Itaalia täitma laenuga hõlmatud täiendavad eesmärgid ja sihid hiljemalt 31. augustil 2026.

Artikkel 4

Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

...

Nõukogu nimel

eesistuja
